4 (Sem-2) PMG

### 2017

# PRINCIPLES OF MANAGEMENT

Paper : 203

Full Marks - 80

Time - Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese. ইংৰাজী অথবা অসমীয়াত উত্তৰ কৰিবা।

Answer question Nos. 1, 2, 3 and any four from the rest.

1, 2, 3 নম্বৰ আৰু বাকী প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখিবা।

Choose the correct answer of the following questions:  $1 \times 10=10$ 

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

(a) Who of the following is the father of modern strategy?

তলৰ কোনজন আধুনিক কৌশলৰ পিতৃস্বৰূপ ?

(i) Henry Fayol হেনৰী ফেয়ল

[Turn over

- (ii) Chester Barnard চেচ্টাৰ বাৰ্ণাৰ্ড
  - (iii) Michael Porter মাইকেল পোৰ্টাৰ
  - (iv) William Churchman. উইলিয়াম চার্চম্যান।
  - (b) To which theory 'if' and 'then' approach to management is associated with?
    পৰিচালনাৰ কোনটো সূত্ৰৰ সৈতে 'যদি' আৰু 'তেন্তে' ধাৰণা সম্পৰ্কিত ?
    - (i) Operational theory কাৰ্যকৰণ সম্বন্ধীয় সূত্ৰ
    - (ii) System theory পদ্ধতি সূত্ৰ
- (iii) Contingency theory
  আকস্মিকতা সূত্র
  - (iv) Quantitative theory. সংখ্যাগত সূত্ৰ।

- (e) Strategic plans are :

  কৌশলগত পৰিকল্পনাসমূহ হৈছে ঃ
  - (i) Long term a normaliuminio (ii) বিধি ম্যাদী ক্লিক ক্লিমে ক্লেমেন
  - (II) Medium term ্যুল্য ব্যাহ্য চ্চিত্ৰ (II) মধ্যম ম্যাদী
  - (iii) Short term (iii) sylvania (iii) ব্রম্ব ম্যাদী
  - (iv) Single use.

    একক ব্যৱহার্য।
- (d) In decision making by whom bounded rationality is introduced ?

  সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত কাৰ দ্বাৰা সীমিত যৌক্তিকতাৰ সূচনা কৰা
  - (i) Herbert Simon
  - (ii) Elton Mayo এলটন মেয়ো
  - (iii) Peter F Drucker শিটাৰ এফ ড্ৰাকাৰ
  - (iv) Tom Peter.
    ট'ম পিটাৰ।

- (e) Organisation chart shows : সংগঠন ৰেখাচিত্ৰই প্ৰদৰ্শন কৰে ঃ
  - (i) Communication channel সংযোগ সাধন প্রণালী
  - (ii) Leadership styles নেতৃত্ব শৈলী
  - (iii) Span of control নিয়ন্ত্ৰণ প্ৰসাৰ
  - (iv) Structure of relationship. সম্পৰ্কৰ গাঁথন।
  - (f) In which organisation of the following the principle of unity of command is violated?
    তলৰ কোনটো সংগঠনত আদেশৰ একতা নীতি ভঙ্গ হয় ?
    - (i) Project organisation প্রকলি (i) প্রকল্প সংগঠন

    - (iii) Functional organisation কাৰ্যকৰণ সংগঠন
    - (iv) Line and staff organisation. ৰৈখিক আৰু কৰ্মচাৰী সংগঠন।

- (a) Lenders who create a shared vision with their followers are:
  - আনুগামী সকলৰ সৈতে যিসকল নেতাই সমভাৱে আশোগ্ৰহণ কৰে সেইসকলঃ
  - (i) Laissez faire leaders
    বাধাহীন নেতা
  - (ii) Transformational leaders
    বিবর্তনকামী নেতা
  - (iii) Transactional leaders আদান-প্ৰদানকাৰী নেতা
  - (iv) Formal leaders.
    আনুষ্ঠানিক নেতা।
- (h) Select the true one : শতাটো বাছনি কৰা ঃ
  - (I) Vertical communication spread information across the hierarchical level. উলম্ব সংযোগ সাধনে স্তৰবদ্ধ পৰ্যায়ৰ মাজত তথ্য প্ৰসাৰিত কৰে।
  - III) Horizontal communication spread information across the hierarchical level.

    সমান্তৰাল সংযোগ সাধনে স্তৰবদ্ধ পৰ্যায়ৰ মাজত

    ভাষা প্ৰসাৰিত কৰে।

- (iii) Grapevine communication is a form of formal communication channel.

  জনশ্ৰুতিৰ সংযোগ সাধন হৈছে আনুষ্ঠানিক সংযোগ সাধন প্ৰণালীৰ ৰূপ।
- (iv) Informal communication is an impersonal form of communication.

  অনানুষ্ঠানিক সংযোগ সাধন এক অব্যক্তিক ৰূপৰ
  সংযোগ সাধন।
- (i) Control exercised by lower level managers are :
  নিম্ন স্তৰৰ পৰিচালক সকলৰ দ্বাৰা অনুশীলন কৰা নিয়ন্ত্ৰণ হৈছে ঃ
  - (i) Strategic level control কৌশলিক পৰ্যায়ৰ নিয়ন্ত্ৰণ
  - (ii) Tactical level control সীমিত পৰ্যায়ৰ নিয়ন্ত্ৰণ
  - (iii) Operating level control কাৰ্যকৰণ পৰ্যায়ৰ নিয়ন্ত্ৰণ
  - (iv) None of the above. ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়।

- What stage of planned change make people realise the need of change ?

  পৰিকল্পিত পৰিৱৰ্তনৰ কোনটো পৰ্যায়ে মানুহক পৰিৱৰ্তনৰ বায়োজনীয়তা উপলব্ধি কৰায় ?
  - (i) Unfreezing stage সম্পূৰ্ণ পৰিৱৰ্তনশীলতাৰ পৰ্যায়
  - (ii) Moving for new ways stage
    নতুন উপায়ৰ প্ৰতি অগ্ৰসৰৰ পৰ্যায়
  - (iii) Refreezing stage পুনৰ পৰিৱৰ্তনশীলতাৰ পৰ্যায়
  - (iv) All of the above stages. গুপৰৰ সকলোবোৰ পৰ্যায়।

Write short answers of the following questions:  $2\times5=10$ 

- ৰাৰ বাৰাসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা (যি কোনো পাঁচটাৰ)ঃ
- নি State two similarities in Taylor's and Fayol's theories of management.

  তিত্ৰীৰ আৰু ফেয়লৰ পৰিচালনা সূত্ৰত দুটা সাদৃশ্য বৰ্ণনা
- Mention two limitations of Weber's Bureau-দৰ্শত theory of management.

  অধিকাশাৰ ওৱেবাৰৰ আমোলাতন্ত্ৰ সূত্ৰৰ দুটা সীমাবদ্ধতা

- (c) Give two differences between single use plans and standing plans. একক ব্যৱহাৰ্য পৰিকল্পনা আৰু অৱস্থান পৰিকল্পনাৰ মাজত দুটা পার্থক্য দিয়া।
- (d) State two resolutions of line and staff conflict. ৰৈখিক আৰু কৰ্মচাৰীৰ মতবিৰোধ নিষ্পত্তিকৰণৰ দুটা উপায় বৰ্ণনা কৰা।
- (e) Give two differences between hygiene factors and motivational factors of motivation. প্ৰণোদিতকৰণৰ পৰিৱেশ অনুকূল উপাদান আৰু প্ৰেৰণাদায়ক উপাদানৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (f) State two main characteristics of laissez faire style of leadership. অনাহস্তক্ষেপ শৈলীৰ নেতৃত্বৰ দুটা মুখ্য বৈশিষ্ট্য বৰ্ণনা কৰা।
- (g) Write the meaning of zero base budgeting. শূন্য ভিত্তিক প্ৰাককলনৰ অৰ্থ লিখা।
- 3. Answer any five of the following: তলৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰা ঃ
  - (a) What are the activities of business as divided by Henry Fayol? হেনৰী ফেয়লে বিভাজন কৰা মতে ব্যৱসায়ৰ কাম কাজসমূহ কি কি ?

- (b) State briefly the Five Force Analysis of Michael Porter as his contribution to management thought.
  - ৰবিচালনা চিন্তনলৈ বৰঙণি হিচাপে মাইকেল প'ৰ্টাৰৰ ৰাৰা কাৰক বিশ্লেষণ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।
- (c) Explain any two types of planning premises. শৰিকজনাকৰণৰ স্বীকাৰ্যৰ যি কোনো দুটা প্ৰকাৰ ব্যাখ্যা ৰাধ্তিক পহিচালনা স্থাসমূহ বাদান্ত লগা।
- (d) State the circumstances of launching a project organisation.
  - ৰাৰ্ব্ব সংগঠন প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ পৰিস্থিতি বৰ্ণনা কৰা।
- (e) Explain four principles of delegation of authority. The 1998 Income that present
  - ৰাত্ত্বৰ ভাৰাৰ্পণৰ চাৰিটা নীতি ব্যাখ্যা কৰা।
- What is grapevine communication? Explain Its two characteristics.
  - আৰুতিৰ সংযোগ সাধন কি? ইয়াৰ দুটা বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা Distinguish between forceasting on the
- What are the guidelines for implementation of change?
  - ৰাষ্ট্ৰতন সম্পন্নকৰণৰ বাবে নিৰ্দেশাৱলী কি কি ?

4. Discuss the techniques of Taylor's Scientific Management.

টেইলৰৰ বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাৰ কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।

## Or / অথবা

Explain the features of modern management theories. Also, state the merits of system theory. 5+5=10

আধুনিক পৰিচালনা সূত্ৰসমূহৰ বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা। লগতে, প্ৰণালী সূত্ৰৰ সুবিধাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Discuss the prerequisite considerations for installation of management by objectives. What are the benefits of management by objectives? 6+4=10 উদ্দেশ্যৰ দ্বাৰা পৰিচালনা সংস্থাপন কৰাৰ বাবে পূৰ্বাৱশ্যকীয় বিবেচনাসমূহৰ আলোচনা কৰা। উদ্দেশ্যৰ দ্বাৰা পৰিচালনাৰ সুবিধাসমূহ কি কি ?

# Or / অথবা

What are the steps involved in forecasting Distinguish between forecasting and planning. 5+5=10

পূৰ্বানুমানকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত জড়িত পদক্ষেপসমূহ কি কি পূৰ্বানুমানকৰণ আৰু পৰিকল্পনাকৰণৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা Describe the various basis of departmentation with relative merits and limitations.

আন্দিক সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধতাসহ বিভাগীকৰণৰ ভেটিসমূহ ৰ না কৰা।

#### Or / অথবা

What do you mean by authority? Discuss the sources of authority. 3+7=10

ৰাজ্য বুলিলে কি বুজা ? কৰ্তৃত্বৰ উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।

State the assumptions of Douglass McGregor's theory X and theory Y of motivation. Give a critical analysis of his theory.

্ৰাল্য মেক্গ্ৰেগৰৰ প্ৰণোদিতকৰণৰ সূত্ৰ X আৰু সূত্ৰ 🛂 শীকাৰ্য বৰ্ণনা কৰা। তেওঁৰ সূত্ৰটোৰ সমালোচনামূলক নিয়েশ দাঙি ধৰা।

## Or / অথবা

the characteristics of autocratic and participative leadership respectively. Also, combetween formal and informal leadership.

5+5=10

আৰু পেচছাচাৰী আৰু ভগীয়াৰী নেতৃত্বৰ বৈশিষ্ট্য বৰ্ণনা ৰাত্ৰ পাৰ্ড, আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক নেতৃত্বৰ মাজত 重利用 事利 |

144 (Sem-2) PMG

54/4 (Sem-2) PMG

8. "Planning without control is meaningless and control without planning is a waste." On the basis of this statement, discuss the relationship between control and planning. What are the behavioural problems of control?

6+4=10

"নিয়ন্ত্ৰণ অবিহনে পৰিকল্পনাকৰণ অৰ্থহীন আৰু পৰিকল্পনাকৰ অবিহনে নিয়ন্ত্ৰণ এক অপচয়।" উক্ত বিবৃতিটোৰ ভিত্তিত্ত নিয়ন্ত্ৰণ আৰু পৰিকল্পনাকৰণৰ মাজত সম্পৰ্ক আলোচনা কৰ নিয়ন্ত্ৰণ সাধনৰ আচৰণ সম্বন্ধীয় সমস্যাসমূহ কি কি ?

#### Or / অথবা

Explain Programme Evaluation and Review Technique (PERT) and Critical Path Method (CPM) technique of managerial control. What are the advantages of both the techniques ?

6+4=10

পৰিচালনা সম্বন্ধীয় নিয়ন্ত্ৰণ কৌশলৰ পৰিকল্পিত কাৰ্যক্ৰম কাৰ্যক্ৰম মূল্যায়ন আৰু পুনৰীক্ষণ আৰু সৃক্ষ্ম সাধন পথ পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা। উভয় কৌশলৰে সুবিধাসমূহ কি কি ?